

**PÄRNU LINNA NOORTEKESKUSTE
DIGI- JA NUTIKESKKONNA UURING
NING PÄRNU NOORTE DIGI- JA
NUTITEGEVUSTE SOOVID
NOORTEKESKUSTES**

Küsitlus

Tauno Rubin

Pärnu 2021

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. NUTIKA NOORSOOTÖÖ TAUST	4
2. NOORTEKESKUSTE DIGIKESKOND.....	6
2.1. Noortekeskuse töötajate nutika noorsootöö alased teadmised.....	6
2.2. Noortekeskuste digi tehnikapark	8
3. NOORTE DIGIOSKUSED JA NUTITEGEVUSTE SOOVID NOORTEKESKUSTES	11
KOKKUVÕTE.....	14
KASUTATUD KIRJANDUS	17
LISAD	18
Lisa 1. Pärnumaa noortekeskuste valmisoleku uuring nutikaks noorsootööks – küsimustik ja pöördumine	18
Lisa 2. Pärnu noorte digi/nutioskuste uuring ning soovid nutitegevusteks noortekeskustes – küsimustik ja pöördumine	19

SISSEJUHATUS

„Noored on uuenduslikud ja muutustele enim avatud. Selleks, et luua noortele paremaid eeldusi oma potentsiaali avamiseks ja oma elu puudutavate otsuste tegemiseks ning toetada nende aktiivset osalust ühiskonnaelus ja toimetulekut tööturul, on oluline roll noorsootööl. **Ühiskonna muutuste ja tehnoloogia arengu tõttu peavad noorsootöö meetodid Eestis ja ka mujal vastama uutele väljakutsetele ja noorte vajadustele ning pakkuma kaasaegsete lahenduste ja sobivate kanalite kaudu uusi atraktiivseid võimalusi ja alternatiive vaid kaubanduslikel ja meelelahutuslikel eesmärkidel pakutavale.**“ (ENTK, lk1)

Antud uuring viidi läbi MTÜ Pärnu Noorte Vabaajakeskuse (edaspidi PNVK) nutinoorsootõtaja Tauno Rubini poolt ajavahemikus 22-26.03.2021.

Uuringu eesmärgiks oli saada ülevaade Pärnu linna noortekeskuste nuti- ning digikeskonna hetkeolukorrast ning Pärnu noorte (7-26 a) digi- ja nutioskustest ning nutitegevuste soovidest noortekeskustes.

Küsitlus viidi läbi Google Forms keskkonnas. Noortekeskustele saadeti pöördumine ning sellega koos ka ling vastamiseks. Noorte küsitluseks postitati pöördumine ning link PNVK, Paikuse Avatud Noortekeskuse ja Pärnumaa Noored Facebooki lehel. Lisaks pöördusid otse oma noorte poole PNVK, Tõstamaa Avatud Noortekeskus ja Audru Noortekeskus.

Antud töö koosneb kahes peatükist, mille esimene peatükk käsitleb nutika noorsootöö, olemust tausta, teket ning eesmärke. Teise peatüki esimene pool käsitleb Pärnu linna noortekeskuste hetkeolukorda digi- ja nutivaldkonnas. Selle peatüki teine alapunkt räägib Pärnu noorte digi- ning nuti teadmistest ja noorte ootustest nutitegevusteks noortekeskustes.

1. NUTIKA NOORSOOTÖÖ TAUST

„Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 üheks alaeesmärgiks on luua noortele rohkem valikuid oma loome- ja arengupotentsiaali avamiseks ja suurendada võimalusi noorte loovuse arendamiseks, omaalgatuseks ja ühistegevuseks ning välja töötada **nutika noorsootöö kontseptsioon**. Lisaks on arengukavaga sihiks võetud:

1) kasutada rohkem infotehnoloogilisi võimalusi töös noortega, sh noorte digitaalse kirjaoskuse tõstmiseks IKT-ga seotud huvitegevuste pakkumisel

2) noorsootöö arendamiseks uute vahendite abil ning

3) noorte ja noorsootöötajate pädevuste tõstmiseks.“ (ENTK, lk 1)

„2015. aastal vastu võetud Euroopa noorsootöö 2. konventsioonis kirjeldatakse noorte üha suurenevat huvi tehnoloogi ja digimeedia vastu. Seonduvate eesmärkidena kirjeldatakse mh noorte digitaalse kirjaoskuse ja internetiohtudega toimetulemise oskuste arendamist ning vajadust tegeleda noorsootöötajate kompetentsi arendamisega, sh selleks, et nad suudaksid ära kasutada digivõimalusi kvaliteetse noorsootöö elluviimisel.“ (ENTK, lk 1)

„15. detsembril 2015 kinnitati Euroopa Liidu noorteministrite nõukogu resolutsiooniga Euroopa Liidu noortevaldkonna töökava aastateks 2016–2018. Selle üheks prioriteediks on aidata kaasa digitaalajastu poolt noortepoliitikale, noorsootööle ja noortele esitatavate väljakutsete ning pakutavate võimalustega tegelemisele.“ (ENTK, lk 2)

„Nutikas noorsootöö on osa noortevaldkonnast, lähtub tegevustes noortepoliitika ja noorsootöö põhimõtetest ning üldeesmärgist ja toetab nende saavutamist. Nutikas noorsootöö ei ole omaette tegevus või meetod ega asenda olemasolevaid praktikaid, vaid selle abil saavad noored ja noorsootöötajad seniste kogemuste baasil, uusi seoseid otsides ning uusi vahendeid kasutades luua innovaatilisi lahendusi (sh ka digitaalseid) nii praeguste probleemidega kui ka uute väljakutsetega toimetulekuks.“ (ENTK, lk 7)

„Nutika noorsootöö tegevused lähtuvad noorte ja noorsootöötajate vajadustest, arvestavad ühiskonna ja tehnoloogia arenguid, sh üleilmastumist, võrgustamist ja e-lahendusi, pakuvad alternatiive traditsioonilistele lähenemistele noorsootöös ning võimalusi katsetamiseks, eksimiseks ja kogemustest õppimiseks.“ (ENTK, lk 7)

„Noorsootöö nutikad lahendused on noorsootöö sisu loomise või tegevuste läbiviimise vahendid. Nutikate lahenduste eesmärk on teha noorsootööd senisest tõhusamalt ja tulemuslikumalt, st jõuda rohkemate noorteni, suurendada võimalusi noorte loovuse arendamiseks ning omaalgatuseks ja ühistegevuseks, vähendada noorte tõrjutusriski, suurendada noorte kaasatust ja parandada nende tööhõivevalmidust ning toetada noorte aktiivset osalust kogukonnas ja otsustes.“ (ENTK, lk 7)

„Üheks nutika noorsootöö oluliseks võimaluseks on digimeedia ja –tehnoloogia kasutamine, sh avatud noorsootöös, noorteinfos, noorte osaluses ja teistes noorsootöö alavaldkondades ning

teemades. Nutika noorsootöö võimalusi saab kasutada vahetus suhtlemises noorega, internetikeskkonnas või ka mõlemas samaaegselt.“ (ENTK, lk 7)

Eesti on viinud läbi nii mitmeid uuringuid nii meil kui ka Euroopa Liidus. Olnud eeskujuks ja eestvedajaks diginoorsootöö teemal ning loonud eeskujulikud alused selle tegemiseks.

„2016. aasta sügisel kutsus Haridus- ja Teadusministeerium kokku noortevaldkonna töörühma nutika noorsootöö teemal. Töörühma eesmärk oli sõnastada nutika noorsootöö sisu ja kaardistada väljakutsed ning sellesse kuulusid lisaks Haridus- ja Teadusministeeriumile ka EV Alalise Esinduse EL juures, Eesti Noorsootöö Keskuse, SA Archimedes Noorteagentuuri, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse, Eesti Huvikoolide Liidu, Eesti Noorsootöötajate Kogu ja Eesti Noorteühenduste Liidu esindajad. Eeltoodud uuringutulemuste kõrval on töörühma sisend üheks oluliseks kontseptsiooni põhialuste, eesmärgi ja suundade määratlemise aluseks. Kokkuvõttes tõi töörühm esile kolm peamist suunda nutikas noorsootöös:

- noortele suunatud tegevused;

- noorsootöötajate arenguvajadused nutika noorsootöö elluviimiseks;

- noorsootöö kvaliteedi ja noortest parema teadmise arendamine digivahendite abil.“ (ENTK, lk 7)

Väga hästi võtab kokku nutika noorsootöö olemuse Haridus- ja Noorteameti poolt valminud lühikene videoklipp. Selle video leiab lingilt <https://www.youtube.com/watch?v=bJUQr1csd4w>

2. NOORTEKESKUSTE DIGIKESKOND

Antud küsitlus saadeti e-maili teel järgmistele Pärnu Linna halduses olevatele noortekeskustele;

1. Pärnu Noorte Vabaajakeskus
2. Audru Avatud Noortekeskus
3. Noorte- ja innovatsioonikeskus HUUB
4. Paikuse Noortekeskus PaNoKe
5. Raba5 Esktreemspordikeskus
6. Tõstamaa Noortekeskus
7. Raeküla Vanakooli Keskuse noortekeskus

Kõik noortekeskused vastasid küsimustikule, vaid Raeküla Vanakoolikeskuse Noortekeskus ei osalenud antud küsitluses.

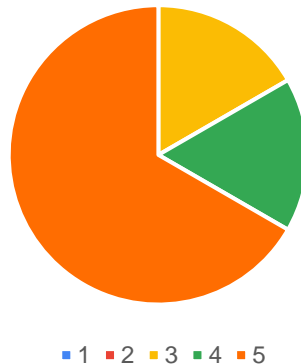
2.1. Noortekeskuse töötajate nutika noorsootöö alased teadmised

Antud peatükk annab ülevaate peamiselt noortekeskuste töötajate digi ning nutiteadmistest.

Joonis 1 näitab meile seda, et Pärnu linna noortekeskused on valmis pakkuma võimalusel noortele kaasaegset huviharidust. Oma valmidust hinnati 1-5 skaalal, millest 1 oli, et ei ole valmis või ei soovi pakkuda nutikat noorsootööd ja vastaval 5 oli vägagi valmis antud noorsootöö valdkonda pakkuma noortele.

Miks on hinnatud keskmiseks oma valmidust? Siin tuleb välja see, et noortekeskused on valmis vägagi antud valdkonnaks kuid neil puuduvad kaasaegsed vahendid selle jaoks.

Kuidas Te hindate oma keskuse valmisolekut nutikaks noorsootööks?

Joonis 1. Valmisolek nutikaks noorsootööks.

Oma noortekeskuste töötajate teadmiseid hinnati sammuti skaalal 1-5 ning pooled (kolm noortekeskust kuuest) arvavad, et nende digiteadmised on keskmised. Sellest joonistub välja ka koolitusvajadus antudvaldkonnas. Kuuest keskusest viis tunnevad vajadust nutikanoorsootöö koolituse vastu.

Samas on mõni noortekeskus ka juba rohkem tegelenud nutikanoorsootöö teema ning on ka läbitud mõned koolitused. Hetkel koolitab ennast näiteks Tõstamaa Noortekeskus. PaNoKE on läbinud erinevate veebriplatvormide kasutamise koolituse nutikas noorsootöös. PNVK-s on olemas eraldi nutinoorsootõtaja ning tema on läbinud mitmeid koolitusi nii Eestis kui ka mõne rahvusvahelise nutika noorsootöö koolituse. PNVK-s on nutinoorsootõtaja loonud ka PNVK-nutika noorsootöö alused ja põhimõtted. Lisaks osaleb nutinoorsootõtaja hetkel ka rahvusvahelise digiprojekti „SOTit“ nõuandvas kogus. Teised noorsootõtajad on PNVK-s puutunud kokku selle temaga põgusalt teiste koolituse raames.

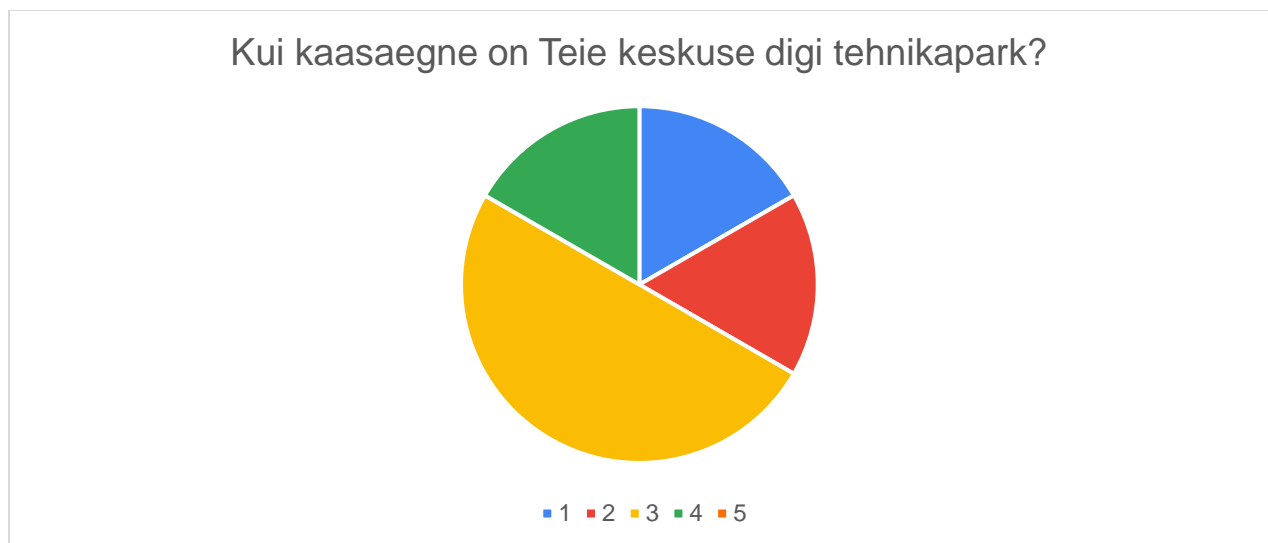
2.2. Noortekeskuste digi tehnikapark

Antud alapeatükk annab lugejale ülevaate Pärnu linna noortekeskustes kasutusel olevast digi- ja nutitehnikast.

Tabel 1. Milliseid digi/nutiseadmed on Teie noortekeskusel olemas?

Audru	Arvuti ja konsoolid
MTÜ Raba5	Xbox, arvutid, telekas, projektor
Tõstamaa noortekeskus	1 sülearvuti, 2 lauaarvutit, mängukonsool, projektor
HUUB	3D printer, arvutid, MIDI keyboard muusika tegemiseks
Paikuse ANK	Lauaarvutid, VR, erinevad mängukonsoolid, 3D printer, liveülekanne vahendid
Pärnu Noorte Vabaajakeskus	Noortel kasutamiseks 4 arvutit, PlayStation

Noortekeskuste digivahendite esmaülevaade võib tunduda üsna hea kuid järgnev joonis näitab ära kui kaasaegne on see digi tehnikapark. Selles selgub, et see on iganenud ning ei vasta tänapäeva noorte ootustele. Nendes saab vaid veebi sirvida ning nendega saab teha väheseid asju.

Joonis 2. Kui kaasaegne on Pärnu noortekeskuste digi tehnikapark.

Siinkohal jõuame oma küsitluse neljanda küsimuse juurde, milles küsisime millistest digiseadmetest tuntakse noortekeskustes kõige rohkem puudust.

Seadmetest ei tundnud puudust vaid Raba5 Ekstreemspordikeskus. Neil on olemas mõned vahendid ning nad saavad nendega hakkama, kuna nende suund on ka teine kui ülejäänud noortekeskustel. Teised keskused tunnevad kõige rohkem puudust uematest ja võimsamatest arvutitest, millega saaks teha kaasaegsemaid asju (alates e-sport kuni 3D modeleerimine ja programmeerimine). Noored vajavad kaasaegsemat huvitegevust kui see on veebi sirvimine iganenud arvutites. Kurb on see, et selline seis on Pärnu noortekeskustes aastal 2021, mil kõik töötajad peavad COVID-19 pandeemia ajal tegema enamuse oma tööst digikeskkondades.

Eelnevast küsimusest ja tabelist kujuneb välja ka järgnev tabel 2, mis võtab kokku noortekeskuste ootused ja soovid Pärnu Linnavalitsusele. Selles tabelis tuleb ka teemaks see, et tegelikult pole ka korralikku internetiühendust Pärnu Linna noortekeskustes, mis tegelikkuses ei tohiks tänapäeval Eestis enam probleemiks number üks olema!

Järgnevalt on tabelis 2 toodud ära noortekeskuste ootused nuti noorsootöök Pärnu Linnavalitsusele.

Audru	Tehnika soetamist ja korralist hooldust
MTÜ Raba5	-
Tõstamaa noortekeskus	Tehnikat oleks vaja juurde soetada! Internetiühendus tuleb kindlasti korda saada!
HUUB	Nooroortele uute nutiteadmiste õpetamise osas oleks abi oodatud. Näiteks üritame tuua Eestis kõrgelt hinnatud Edukoht-a Pärnusse.
Paikuse ANK	Ühe hea ja asjaliku koolituse vastu poleks küll midagi
MTÜ Pärnu Noorte Vabaajakeskus	Sooviksime, et oleksid olemas elementaarsed töövahendid nutikaks noorsootöök. Eesti on aastast 2014 olnud eestvedaja nii Euroopas kui ka maailmas nutika noorsootöö valdkonnaks kuid meie töövahendid on ajast ja arust! Kooitame oma töötajaid antud valdkonnas juba aastaid kuid meil ei ole töötajatele anda kaasaegseid töövahendeid oma teadmiste ja oskuste elluviimiseks! Hetkel peavad ka osad noored jääma nutitegevustest eemale, kuna neil ei ole endal nutisedaet. Miks me peame eristama noori klasside kaupa oma tegevustes. Kõik on ju võrdsed!

Tabel 2. Millist tuge Te sooviksite Pärnu Linnalt/omavalitsuselt nutika noorsootöö valdkonnas?

Siinkohal toob järgnev tabel 3 välja noortekeskuste soovid nutitegevusteks. See väärrib ära mainimist, kuna need noortekeskuste enda soovid ja mõtted lähevad kokku ka meie teises peatükis käsitlevaid noorte enda soove.

Audru	Nutiring
Raba5	Meil on võimalused olemas ja toimetame.
Tõstamaa noortekeskus	Ideed on, kuid esmalt on vaja vastavat varustus.
HUUB	Mänguarendus
Paikuse ANK	Ägedaid ja kaasaegseid e-psorditurniire, interaktiivsed tahvlid noortekasse
Pärnu Noorte Vabaajakeskus	Nutiring (e-sport, video, foto, dj, muusikaloomine, 3d modelleerimine, mängude/äppide loomine, programmeerimine, arvutiehitus, robotika)

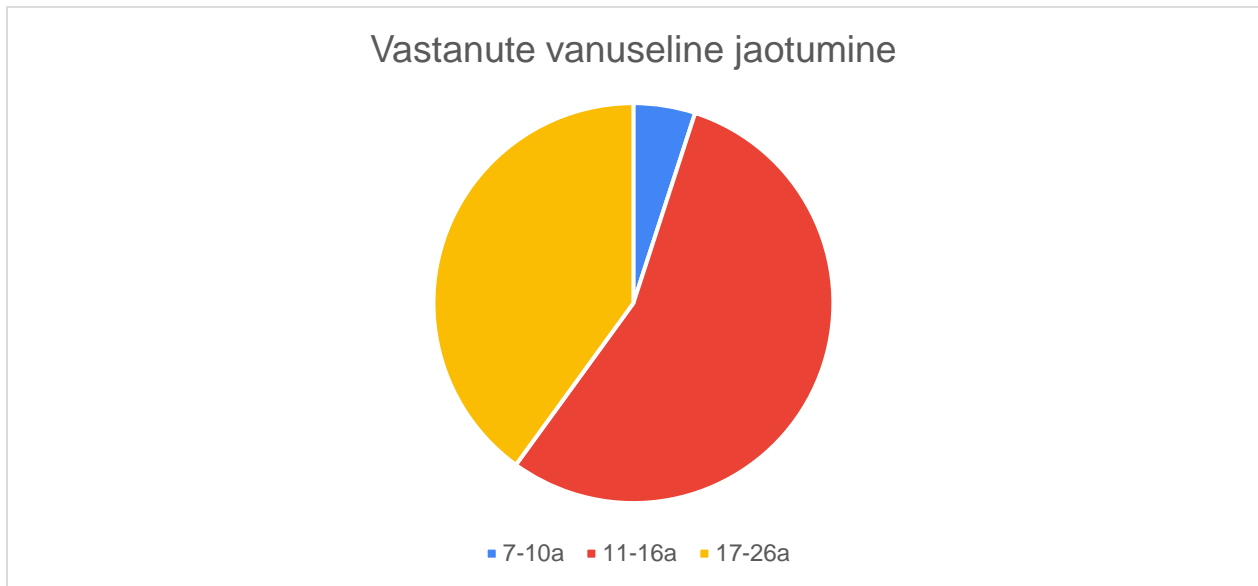
Tabel 3. Milliseid nutitegevusi Te sooviksite näha/läbi viia oma noortekeskuses, kui selleks oleks olemas võimalused?

Antud alapeatüki võtaks kokku mõnede küsitluses osalenute mõtetega:

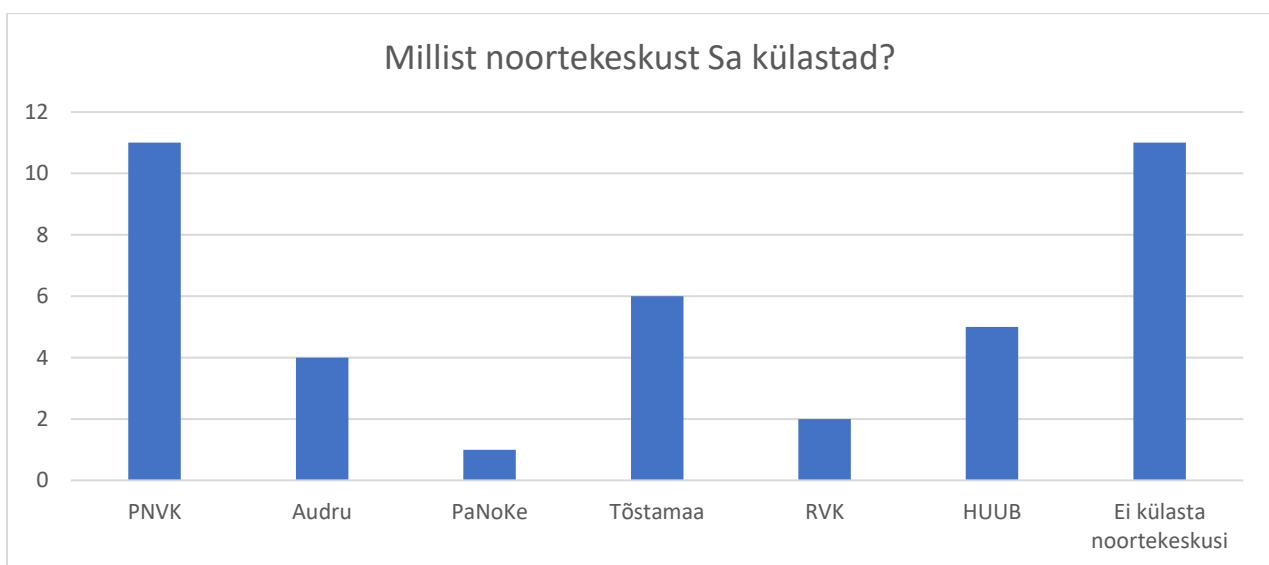
1. Noorsootöö peab olema noortele huvitav ja kaasaegne!
2. Kõigepealt peaks vaatama üle võimalused ja vajadused, mitte kohe noorsootöötajad koolitama hakata. Kui majas ei ole olemas korraliku internetiühendust ja tehnikat, siis miks koolitada, kui praktiseerida kuidagi ei saa.
3. Teeme heal meelel koostööd - muudame noorte keskkonna selliseks Pärnus, et siin olekski äge ja siit ei tahetaks ära minna.
4. Unistame vähemalt elementaarsetest töövahenditest oma nutioskuste elluviimiseks.

3. NOORTE DIGIOSKUSED JA NUTITEGEVUSTE SOOVID NOORTEKSEKUSTES

Küsitlusele vastas 40 noort (24 naissoost ja 16 meessoost) vanuses 9-26 aastat. Nende vanuseline jaotus on toodud järgneval joonisel 3 ning joonis 4 annab meile ülevaate, millist noortekeskust nad külastavad.

Joonis 3. Vastanute vanuseline jaotus.

Joonis 4. Millist noortekeskust Sa külastad?

Alustuseks küsisime, kuidas responderid tunnevad ennast digi- ja nutimaailmas (tabel 4). Jällegi hinnati ennast 1-5 skaalal, millest hinne viis on sellisel juhul kui noor tunneb ennast antud valdkonnas väga kindlalt ja üks, kui ta on antud valdkonnas väheteadlik.

Hinne	7-10 a	11-16 a	17-26 a	Kokku
1				
2				
3	1	11	6	18
4		6	8	14
5	1	4	3	8
				40

Tabel 4. Kuidas tunneb noor ennast digimaailmas.

Tabel 5 annab meile ülevaate vanuse rühmade kaupa, milliseid digitegevusi oskavad noored juba kasutada.

Valdkond	7-10 a	11-16 a	17-26 a
Word	1	20	14
Excel	1	19	12
E-mail	1	19	15
Infootsimine veebis	2	18	16
Programmeerimine		5	5
Arvuti/nutiseadme ehitus/remont		2	3
Robotika	1	6	4
Digifotograafia ja töötlus		7	12
Video tegemine ja töötlus	1	11	8
3D modelleerimine/printimine		2	2
Mängude ja äppide loomine		1	2
Dj ja muusika loomine		6	8
E-sport		5	5
Midagi muud...	1	4	4

Tabel 5. Milliseid digi/nutilahendust noored oskavad kasutada.

Järgnevalt küsisime noorte käest, millistest digi/nutilahendusest Sa soovid läbi nutika noorsootöö rohkem teada saada? Mida Sa sooviksid noortekeskuses õppida/teha? (tabel 6)

Valdkond	7-10 a	11-16 a	17-26 a	KOKKU
Mängude ja äppide loomine	1	8	11	20
3D modelleerimine/printimine	1	10	5	16
Video tegemine ja töötlus	1	7	5	13
Digifotograafia ja töötlus	1	8	3	12
Dj ja muusika loomine	1	8	2	11
Programmeerimine	1	6	2	9
Arvuti/nutiseadme ehitus/remont	1	5	3	9
E-sport		6	1	7
Infootsimine veebis		4	2	6
Robotika	1	1	4	6
Excel		2	2	4
Midagi muud...		2	1	3
E-mail		1	1	2
Word				0

Tabel 6. Millistest digi/nutilahendusest Sa soovid läbi nutika noorsootöö rohkem teada saada? Mida Sa sooviksid noortekeskuses õppida/teha?

Järgnevalt tooksime ära mõned responderite kirja pandud soovid:

17 a mees: „Veebiarendus oleks huvitav!“

22 a mees: „3D disanimine. Luua/mõelda/arendada tänapäeva elu lihtsamaks.“

22 a naine: „Mängude loomist soovin väga-väga õppida.“

13 a mees: „Koos mängida ja teha võistlusi nendes.“

16 a naine: „Video tegemine ja töötlus.“

10 a mees: „Tahaks õppida mängude ja äppide loomist.“

14 a mees: „Lan party!“

14 a mees: „Arvuti kokku panekut.“

14 a naine: „Midagi seoses fotograafiaga.“

Kõik need noorte soovid eeldavad ka kaasaegseid seadmeid jms noortekeskustes.

KOKKUVÕTE

Noortekeskuste valmisolek nutikaks noorsootöökaks on olemas ning noorte ootused on igati mõistetavad. Noorsootöö peab olema kaasaegne! Aastaid koolitatakse noorsootöötajaid ning Eesti on suur eestvedaja selles valdkonnas terves Euroopas kuid meie noorsootöötajad teevad oma tööd ajast ja arust seadmetega või oma isiklike vahenditega!

„Eesti noorsootöös on tehnoloogia alakasutatud, seda eriti Eesti kui e-riigi ja digiteemade eestkõneleja üleilmset tuntust arvestades. **Infotehnoloogia on noorte igapäevaelu lahutamatuks osaks, mistõttu on oluline edasi arendada või kasutusele võtta uusi digilahendusi ka noorsootöö valdkonnas.** Soov on nii kaasaegsete digiseadmete ja -lahenduste järele kui digipädevuse tõstmiseks, digilahenduste rakendamise suutlikkuseks, sh koostöös erinevate osapooltega. Erinevad tehnoloogilised lahendused võimaldavad noorsootöötajal jõuda rohkemate noorteni tõhusamalt ja tulemuslikumalt, sh arvestades erinevate piirkondade eripärasid, kus paljudel noortel puudub võimalus külastada noorsootöösutusi. **Infotehnoloogia on tänapäeva noortele (digital natives) sobiv keskkond ja vahendid, milles nad end mugavalt tunnevad ning selle kaudu on võimalik noortele pakkuda võimalusi ja teenuseid neile sobival viisil ja keeles ning noorsootöö eesmärkidest lähtuvalt.**“ (ENTK, lk 5)

„Seotud vajadused ja väljakutsed:

- Digivahendid- ja suhtlus on oluline osa noorte elust, kuid noorte teadmised ja oskused selle osas ei ole sageli piisavad selleks, et tajuda kaasnevaid ohtusid või ka selleks, et IKT-võimalusi igakülgsest oma arenguks kasutada;
- noored soovivad katsetada erinevaid uusi tegevusi ja võimalusi, et avastada enda võimeid ja potentsiaali. Paraku ei ole selleks nende ootustele vastavaid kaasaegseid ja nutikaid noorsootöö (e-)keskkondi, kus end proovile panna ja erinevaid lahendusi proovida;
- noorteinfo, sh digitaalsel kujul noorteinfo kättesaadavus, sisu ja formaadid ei vasta noorte vajadustele ja info tarbimisharjumustele ning senised süsteemsed lahendused ei arvesta toimuvate muutustega;
- noorte ootused ja tegevus arutelude ning otsustusprotsesside osas on pidevas muutuses, kuid uusi atraktiivseid kaasamispraktikaid, osalusvorme ja lahendusi erinevatel otsustustasanditel kaasalöömiseks ei ole noortele loodud või pole neid vajalikul määral tutvustatud ega teadvustatud;
- erinevad noorsootöös õppimise ja kogemuste omandamise võimalused (sh vabatahtlik tegevus, malevad või projektides osalemine) ei jõua kõikide noorteni, mistõttu on vajadus luua nende kogemuste saamiseks uusi ja senist täiendavaid lahendusi;
- noored ei ole teadlikud kuidas oma pädevusi analüüsida ja kirjeldada, olgugi et selleks on loodud erinevaid süsteeme ja keskkondi (nt EL noortepass, stardiplats.ee jm);

- noorsootöö tegevused ja pakutavad teenused ei ole erinevatel majanduslikel, sotsiaalsetel, regionaalsetel jm põhjustel noortele kõikjal ja kõigile ligipääsetavad või kättesaadavad, sh iseäranis erivajadustega noortele.“ (ENTK, lk 9-10)

Samas ka „Noorsootöötaja omab kesksel rollil noorsootöös nutikate lahenduste, digivahendite ja uute meetodite kasutusele võtmisel ning noore jaoks muutuse loomisel. See tähendab, et noorsootöö ja noorsootöös kasutatavate digilahenduste osas on noorsootöötajatel erinevad ootused. **Nutikate lahenduste osas tuleks näha pigem uusi võimalusi noorsootöös, mida noorsootöötajad saavad oskusliku tegutsemise juures ära kasutada.**“ (ENTK, lk 10)

Viimasega „Seotud vajadused ja väljakutsed:

- noorsootöötajad vajavad oma tööprotsesside tõhusamaks läbiviimiseks, aga ka töös noortega nende õppimise ja arenemise protsessi toetamiseks ja kaardistamiseks kaasaegseid meetodeid, lahendusi ja vahendeid ning seda toetavaid koolitusi ja tugimaterjale;

- noorsootöös kasutatavate meetodite, ideede ja töö tulemuste jagamiseks ning üksteise toetamiseks ei piisa olemasolevatest vahenditest ja platvormidest, mistõttu ootavad noorsootöötajad täiendavaid ja kaasaegseid lahendusi noorsootöötajate võrgustikutööks ja kogemuste vahetamiseks;

- noorsootöös igapäevase tegevuse dokumenteerimine, tegevuste mõju hindamine ja selle nähtavaks muutmine on keerukas ja noorsootöötajatel puuduvad vahendid, et olukorda parandada ja selle abil oma töö kvaliteeti tõsta, tõendada töö väärtust ja vajalikkust oma kogukonnas laiemalt;

- **olgu et loovus ja nutikus on osa noorsootöötajate igapäevastest oskustest, vajavad noorsootöötajad selle arendamisel senisest süsteemsemat lähenemist;**

- noorsootöötajatel on vaja avaramaid võimalusi nutikate lahenduste loomiseks ja kasutusele võtmiseks, mh koostöös valdkondadega, mis juba omavad spetsiifilist teadmist või kogemust kas erinevate meetodite, nutikate ja digilahenduste vms osas (formaalharidus, ettevõtlus, infotehnoloogia jm)“ (ENTK, lk 10-11)

„**Üheks peamiseks väljakutseks noorsootöö tõhustamisel digilahenduste abil on kartus, et noored veedavad niigi palju aega digiseadmetega ning nende senisest suurem rakendamine noorsootöös võimendab seda veelgi. Uuringutulemused näitavad ka, et see hirm ei ole alati asjakohane** – noored üldjuhul ei lange isolatsiooni. Noored on väga aktiivsed sotsiaalmeedia kasutajad. Nende eesmärk selles on soov olla rohkem, pidevalt ja kiiremini teistega kontaktis. Seega **on oluline digilahendustes näha pigem uusi võimalusi noorsootöös, mida noorsootöötajad saavad oskusliku tegutsemise juures ära kasutada.**“ (ENTK, lk 5)

Antud uuringust selgus ka, et paaris noortekeskustes on olemas juba ka noorsootöötajad, kes on läbinud nutika noorsootöö teemalisi koolitusi ning saaksid tegevusi läbi viia, kuid nutikas noorsootöö takerdub väga suuresti veel aastal 2021 olematu interneti ja aegunud seadmete taha.

Kindlasti on mainimist väärt see, et mõnele noorele on noortekeskuse digivahend ainuke võimalus. Neil pole võimalust osaleda tasulistes huviringides ning noortekeskus on nende jaoks väga vajalik arenemise koht.

Nutikas noorsootöö saab suure potentsiaaliga kasvatada Pärnu noorsootöö kvaliteeti ning luua uusi ja kaasaegseid väärtusi noortele!

KASUTATUD KIRJANDUS

ENTK; "Nutika noorsootöö kontseptsioon", *nd.*, loetav aadressil: <https://entk.ee/nak-veeb/wp-content/uploads/2017/10/Nutika-NT-kontseptsioon-EST-web.pdf>

LISAD

Lisa 1. Pärnumaa noortekeskuste valmisoleku uuring nutikaks noorsootöök – küsimustik ja pöördumine

Viime läbi Pärnumaa noortekeskuste valmisoleku uuringu nuti noorsootöök*. Kaardistame olukorda ning soovime saada ülevaadet noortekeskuste hetke võimalustest ning soovidest nutika noorsootöö valdkonnas. Selleks palume Teil vastata hiljemalt reede (26.03.) päeva lõpuks järgmistele küsimustele:

*Mis on nutikas noorsootöö? Nutikas noorsootöö on osa noortevaldkonnast, mis lähtub oma tegevustes noortepoliitika ja noorsootöö põhimõtetest ning üldeesmärgist ja toetab nende saavutamist läbi nutitegevuste. Nutika noorsootöö tegevused lähtuvad noorte ja noorsootöötajate vajadustest, arvestavad ühiskonna ja tehnoloogia arenguid.

Nutikate lahenduste eesmärk on teha noorsootööd senisest tõhusamalt ja tulemuslikumalt, st jõuda rohkemate noorteni, suurendada võimalusi noorte loovuse arendamiseks ning omaalgatuseks ja ühistegevuseks, vähendada noorte tõrjutusriski, suurendada noorte kaasatust ja parandada nende tööhõivevalmidust ning toetada noorte aktiivset osalust kogukonnas ja otsustes.

Nutika noorsootöö kontseptsiooniga on seatud kolm peamist suunda:

- 1) noortele suunatud tegevused;
- 2) noorsootöötajate arenguvajadused nutika noorsootöö elluviimiseks;
- 3) noorsootöö kvaliteedi ja noortest parema teadmise arendamine digivahendite abil.

Keskuse nimi.

1. Milliseid digi/nutiseadmed on Teie noortekeskusel olemas?
2. Kui kaasaegseks peate oma digi tehnikaparki ? 1-5 palli
3. Milliseid digi/nutiseadmeid te kasutate kõige enam?
4. Millistest seadmetest Te tunnete kõige rohkem puudust, mida oleks hädasti vaja nutika noorsootöö läbiviimiseks?
5. Milliseid digi/nutitegevusi Te viite läbi oma keskses?
6. Kuidas Te hindate oma keskuse töötajate digitaalseid teadmisi? 1-5 palli
7. Milliseid digilahendusi/rakendusi Te oma töös kõige rohkem kasutate?
8. Kuidas Te hindate oma valmidust nutikaks noorsootöök? 1-5 palli

9. Kas Te tunnete vajadust nutika noorsootöö koolituste järele? Milliseid koolitusi ootaksite kõige enam? Ei tunne / Ei oska vastata / Koolitusvajadus on täiesti olemas

10. Kas mõni Teie noorsootöötaja/tegevusjuhendaja on läbinud mõne nutika noorsootöö alase koolituse? Millised?

11. Millist tuge Te sooviksite Pärnu Linnalt/omavalitsuselt nutika noorsootöö valdkonnas?

12. Milliseid nutitegevusi Te sooviksite näha/läbi viia oma noortekeskuses, kui selleks oleks olemas võimalused?

13. Teie ettepanekud ja muud soovid digi- ja nutika noorsootöö valdkonnas?

Lisa 2. Pärnu noorte digi/nutioskuste uuring ning soovid nutitegevusteks noortekeskustes – küsimustik ja pöördumine.

Oleme läbi viimas Pärnu noorte hulga küsitlust, millega soovime kaardistada noorte (7-26) digitaalsete oskusi ning saada ka ülevaadet noorte soovidest nutika noorsootöö* valdkonnas. Selleks palume Teil vastata hiljemalt reede (26.03.) õhtuks järgmistele küsimustele:

Andes meile läbi küsimustiku tagasisidet antud valdkonnast, same koos teha kvaliteetset nutikat noorsootööd ning ägedaid tegevusi noortekeskustes!

* Mis on nutikas noorsootöö? Nutikas noorsootöö on osa noortevaldkonnast, mis lähtub oma tegevustes noortepoliitika ja noorsootöö põhimõtetest ning üldeesmärgist ja toetab nende saavutamist läbi nutitegevuste. Nutika noorsootöö tegevused lähtuvad noorte ja noorsootöötajate vajadustest, arvestavad ühiskonna ja tehnoloogia arenguid.

Nutikate lahenduste eesmärk on teha noorsootööd senisest tõhusamalt ja tulemuslikumalt, st jõuda rohkemate noorteni, suurendada võimalusi noorte loovuse arendamiseks ning omaalgatuseks ja ühistegevuseks, vähendada noorte tõrjutusriski, suurendada noorte kaasatust ja parandada nende tööhõivevalmidust ning toetada noorte aktiivset osalust kogukonnas ja otsustes.

Nutika noorsootöö kontseptsiooniga on seatud kolm peamist suunda:

- 1) noortele suunatud tegevused;
- 2) noorsootöötajate arenguvajadused nutika noorsootöö elluviimiseks;
- 3) noorsootöö kvaliteedi ja noortest parema teadmise arendamine digivahendite abil.

Vanus.

Sugu.

1. Kas ja millist Pärnus asuvat noortekeskust Sa külastad?

2. Kui hästi Sa tunned ennast digi/nutivaldkonnas? 1-5 palli

3. Milliseid digi/nutilahendust Sa oskad kasutada?

- Word
- Excel
- E-mail
- Infootsimine veebis
- Programmeerimine
- Arvuti/nutiseadme ehitus/remont
- Robootika
- Digifotograafia ja töötlus
- Video tegemine ja töötlus
- 3D modelleerimine/printimine
- Mängude ja äppide loomine
- Dj ja muusika loomine
- E-sport
- Midagi muud...

4. Millistest digi/nutilahendusest Sa soovid läbi nutika noorsootöö rohkem teada saada? Mida Sa sooviksid noortekeskuses õppida/teha?

- Word
- Excel
- E-mail
- Infootsimine veebis
- Programmeerimine
- Arvuti/nutiseadme ehitus/remont
- Robootika
- Digifotograafia ja töötlus
- Video tegemine ja töötlus
- 3D modelleerimine/printimine
- Mängude ja äppide loomine
- Dj ja muusika loomine

- E-sport
- Midagi muud...

5. Sinu ettepanekud/soovid, milliseid nuti/digitegevusi Sa tahaksid võimalusel noortekeskuses koos teistega teha/õppida?